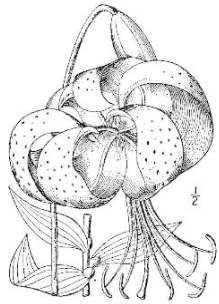

1930-luvun hyöty- ja koristekasveja

Tänä päivänä Vallilan siirtolapuutarhalaiset viljelevät museopalstalla talkootyönä useita 1930-luvun hyöty- ja koristekasveja. Elisabeth Koch painotti valinnan monipuolisuutta. Hänen aikanaan viljeltiin perunoita, lanttuja, porkkanoita, punajuuria, sokerijuurikkaita, nauriita, kaaleja, kurpitsoja, sipuleita, sekä papuja, herneitä, sikuria ja tilliä. Palstalla piti, kuten tänäkin päivänä on, olla ainakin yksi omenapuu sekä viinimarja-, karviaismarja- ja vadelpensaita. Palstan reunoilla viljeltiin myös raparpereja ja piparminttua. Palstan hyötyviljelmistä valmistetaan kaikille Vallilan siirtolapuutarhan viljelijöille yhteisiä aterioita.

Suosittuja 1930-luvun koristekasveja olivat mm:

- tarahkullero (*Trollius hybridus*)
- palloesikko (*Primula denticulata*)
- jaloakileija (*Aquilegia caerulea*)
- jalopioni (*Paeonia lactiflora-hybridus*)
- tiikerililja (*Lilium lancifolium*)
- jaloritarinkannus (*Delphinium hybridum*)
- juhannusrusu (*Rosa pimpinellifolia*)
- myskimalva (*Malva moschata*)
- elokuun asteri (*Aster amellus*)
- syysleimu (*Phlox paniculata*)
- etelänkevätesikko (*Primula elatior*)
- sulkaneilikka (*Dianthus plumarius*)

Yhteystiedot ja aukioloajat

Vallilan siirtolapuutarha sijaitsee Vallilanlaaksossa Paavalin kirkon ja Kumpulän yliopistoalueen välissä osoitteessa Elisabeth Kochin tie 1. Siirtolapuutarhamuseo on avoinna Mansikkapolku 93 kesä-elokuussa, sunnuntaisin klo 13-15. Lisäksi esittelyjä järjestetään sopimuksen mukaan (hallitus@vallilanspy.net).

Vallilan siirtolapuutarhamuseo

Vallilan siirtolapuutarhayhdistys ry

Vallilan siirtolapuutarhayhdistys ry 2015

Valokuvat: Helsingin kaupunginmuseo/ Juho Nurmi

Vallilan siirtolapuutarhamuseo

Helsingin Vallilan kaupunginosassa, keskellä Vallilan siirtolapuutarhaa Mansikkapolulla on säilynyt alkuperäinen, 1930-luvun siirtolapuutarhamökki. Vain noin 10 neliömetrin kokoisen mökin ovat piirtäneet Helsingin asemakaava-arkkitehti Birger Brunila ja arkkitehti Väinö Tuukkanen vuonna 1932. Mökki ja sitä ympäröivä pieni puutarhapalsta on kunnostettu kesinä 2009-2010. Palstan istutukset mukailevat puutarhakonsultti Elisabeth Kochin kolmea jäljellä olevaa, alkuperäistä Vallilan siirtolapuutarha-alueelle laadittua istutussuunnitelmaa.

Siirtolapuutarhojen historiaa

Helsingin siirtolapuutarhoja alettiin perustaa 1900-luvun alkupuolella, jolloin teollisuuden nousu, kaupungistuminen ja palkkatyöläistyminen asettivat kaupungin päättäjille ja kaavoittajille suuria haasteita työväestön elinolojen parantamiseksi. Kahdeksan tunnin työaikalait ja vuosilomalaki nostivat 1920-luvulla esille huolen työväestön vapaa-ajan oikeasta ja hyödyllisestä käytöstä.

Kansainvälinen työjärjestö ILO antoi vuonna 1924 työntekijöiden vapaa-ajan käyttämisestä koskevan suosituksen, jonka Suomen hallitus hyväksyi samana vuonna. Vapaa-ajan tuli olla aktiivista, hyödyllistä ja terveyttä edistävää. Erityisesti tuettavia olivat mm. työväenpuutarhat ja maapalstat.

Ketkä viettivät kesää Vallilan siirtolapuutarhassa suuren laman aikana 1930-luvun alussa, jolloin noin kolmasosa Helsingin työvoimasta oli työttömiä? Siirtolapuutarha-aatteen tarkoitus oli tarjota mahdollisuus puutarhaviljelykseen ja kesänviettoon sellaisille perheille, joilla ei ole tilaisuutta kesällä poistua kaupungista. Suurelta osin palstalaiset olivat siis työväestöä.

Puutarhakonsultti opasti perheitä laatimaan suurimman osan puutarhasta hyötypuutarhaksi, sekä osan hedelmä- ja koristepuutarhaksi. Laman aikana hyötypuutarha saattoi jopa pelastaa perheen nälänhädästä. Palstasuunnitelman tavoitteena oli ahkeroinnin ja tehokkuuden leimaaman ajankäytön lisäksi myös viihtyisyys ja elämyksien saaminen viljelyksestä ja koristekasveista. Aikaa piti olla myös seurusteluun ja rentoutumiseen lehtimajassa, joka istutettiin siirtolapuutarhamökin viereen pihasyreeneistä (Syringa vulgaris).

Yhdistyksen ylläpitämä museo

Museomökin omistaa ja sitä ylläpitää Vallilan siirtolapuutarhayhdistys r.y. Huomattava osa museomökin ja palstan kunnostuksesta on tehty talkoovoimin kesinä 2009-2010 Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston tilaaman konsulttityön ohjeiden mukaisesti. Museoon on kerätty Vallilan siirtola-puutarhan viljelijöiden lahjoittamia, 1930-luvun siirtolapuutarha-elämästä kertovia esineitä. Museon esineet on valokuvattu ja numeroitu. Lisäksi ne luetteloidaan Helsingin kaupunginmuseon ohjeitten mukaan.